

CSEH SÁNDOR

AKÁCFÁK ALATT

A napsugaras májusi reggelen egy ökrösfogat hajtott az úttesten, illatos szénával megrakodva. Recsegték-ropogtak a faküllós, vasabroncsos szekérek az egyenetlen, durva kövekkel kirakott falusi utcán, amelynek azért nem volt neve, mert nem tartották szükségesnek. Fönt az ülésdeszkán egy középkorú atyafi ült, aki az izzadságtól és egyebektől szennyes sapkájának simlédere alól tekintgetett jobbra és balra, mintha keresett volna valakit vagy valamit. A szájából egy régen kialudt pipa csüngött, s onnan kivenni is olyan lusta volt, akárcsak a szekere elé fogott fehér ökrök, egyszerre léptek és himbálták két oldalra nagy, komor, kérődző fejüket, fekete szarvukon csillogott a napfény. Tikkasztó hőség, néptelen utca, mindenki a földeken. Felvég. Ez volt a neve annak a falurésznek, ahol most a szekér haladt, s ezt lehetett nevezni a község központjának. Itt zajlott az élet a leghevesebben. Itt szövődtek a barátságok, a szép szerelmek, itt történtek gyakrabban kellemetlen összetűzések, itt kerekedtek a legsúlyosabb perpatvarok, s itt dobolt a lehangosabban a kisbíró, hogyha a nagybíró részéről valami közhírré tétetett, miközben a nagyszámú korcskutyák boldogan ugattak. A szűk kövesút két oldalán, széles „soralják” húzódtak, amelyeket a kerítések előtt sűrűnek mondható öreg fasor szegélyezett. Ezek a jellegzetességek a falutól olyan elválaszthatatlanok voltak az 1950-es években, mint például a Vérkétől a tiszta víz.

A szekér döcögött tovább, s a fogatos testhelyzete hozzáidomult járművének unalmas, rendszertelen mozgásához. Baloldalon az egészségügyi házikó árválkodott a gyűrűfűvel benőtt Soralja közepén, ezt a helyiek az oroszról magyarra való fordítás szerint felcserpontnak hívták és általában akkor nem volt ott a felcser, amikor „pont” szükség lett volna rá. A Soralján következett egy piciny mészárszék, hatalmas lakattal. Piciny azért volt, hogy a tőkén és a mészároson kívül ne férjen el sok hús benne, a nagy lakatot pedig a hentes státusszimbólumként akasztotta a vaspántos ajtóra. A református templom volt a falu büszkesége, magas tornyából szépzengésű harangszó hívta istentiszteletre a híveket. A falán a Petőfi-emléktábla arról tanúskodott, hogy a költő átutazása közben istentiszteletét tette ebben a romantikus falucskában, s hogy a helyiek ezt soha el nem felejtik. A fogatos ember az Isten háza felé fordult, enyhén felemelte a simlédert, majd megbökte az ökrök farát a botjával, nagyobb sebességre ösztökélve őket. A

hétosztályos iskola közvetlenül a templomkert, a „cinterem” szomszédságában szerénykedett, ezután pedig a községháza épülete következett, majd az italmérő vegyesbolt, amely az előbbinek határozottan az előnyére szolgált. A cégtáblája után a boltot is átkeresztelték a tréfáskedvű vásárlók és a szépen hangzó „Kopera” nevet kapta, amely a faluban nagy tetszést aratott. A Kopera előtt csak a kijelölt napokon lehetett hosszú és többórás sorokat állani a kenyérért. Ilyenkor lehetett jókedvűen gyömöszölni és szidni egymást a kedves fogyasztóknak és természetesen ilyenkor ontotta bőkezűen termékeit a pletykagyár a vénasszonyok nagy-nagy örömére. Az Alvégen egyetlen romos középület volt csak található, s ez a kolhozrendszer előtti időkből megmaradt bikaól volt, ahonnan a bikás hajdan kereseti lehetőséghez jutott a szolgáltatás által.

Fiatal mezítlábás cigányasszony topogott az útszéli portengerben. A nyakában lévő rózsás zajdából szutykos képű kis rajkó kandikált ki mosolyogva. Cigányosan tagolva a szavakat vidáman köszönt, és megállította az ökrös szekeret.

– Mi van Madu? – kérdezte a szekeres.

– Egy kis bagót, Jóska bátyám – válaszolt Madu, s érdeklődően nyújtotta a nyitott tenyerét.

Emberük kissé kelletlenül, mert le kellett hajolnia, beleütögette a gyermeken kicsi markába a kialudt pipája tartalmát. Madu köszönésképpen biccentett egyet a fejével, mohón bekapta a bagót, s nagyokat sercintve máris reménykedve nézett a jövő elé.

Badaló lakosságának szép szokásai közé tartozott az, hogy a fiatalok nénémnek és bátyámnak szólították az idősebbeket, s a papot tiszteletes úrként becsülték.

Jóska bátyánk az ökrökkel bevontatta a szénát a tágas udvarára, amelynek a csücskében kis házikója épült. Itt volt az Alvég legvége, s a villanyvezetékek idáig még nem értek el. Miután a szénát ledobálta és a pipáját megtöltötte, kihajtott az udvarból és szapora lépésre fogta a barmokat. Az út legvégét egy balkanyar után már a Tisza vize nyaldosta. Fönt az őrtoronyban egy fekete bőrű, ázsiai származású szovjet határőr szorongatta szuronyos gépkarabélyát. A túloldalon már Magyarország volt. Bátyánk megmerte a kolhozfarmról kölcsönzött húszliteres tejeskannáját a folyóban. A felesége mosni akar, de a kútban kemény a víz. Pipáját jól megszívta, és a sapkáját levéve, hosszú pillantást vetett az odaát zöldellő nyárfákra.

A település lakói még hűen őrizték apáik mentalitását, hagyományait, sajátos tájszólását, és ha hozzáadjuk azt a nyers, de őszinte paraszti humort, ezek olyan jelleggel ajándékozták meg Badalót, amelyet a szomszéd falvakban kevésbé lehetett tapasztalni. Egy városi embernek például az is feltűnhetett, hogy a kerítésdeszkák nem függőlegesen, hanem vízszintesen voltak fölszegezve. A kapu melletti kisajtó fölött takaros kis négyzet, illetve kör alakú tető

díszelgett annak céljából, hogy hát az alól a gazda esőben is tehesse a megfigyeléseit az utcán végbemenő történésekről. A hagyományörzés miatt ez volt itt a módi, ami nagyon dicséretes és helyes dolog volt.

Egy ilyen takaros kisajtó melletti lócán, pokoli gyorsasággal fogatkozott a tömege a lavórnagyaságú házikenyérből kanyarított zsíros kenyérszeleteknek. E folyamat előidézője egy cingár, barna bőrű, kopaszra nyírt fiúcska volt, aki maga és a kutyája táplálásáról gondoskodott, miközben lábainak lóbálásával igyekezett biztosítani a szájában felhalmozott táplálék gyors célba érését. A kutya fogainak kattanásaival meg lehetett számolni a levegőben elkapott kenyérdarabkák számát. Kövér verebek csipegették ugrándozva a kenyérmorzstát, majd a fára felröppenve hangosan dicsérték. A naponta tisztára söpört soralján, népes kacsa és libanyájak szárnyaikat emelgetve mosakodtak a napfényben.

Ezt a csendes idillt, egy a szomszéd udvarból kilépő rövid nadrágos, vasalt inges és gondosan megfésült gyerek zavarta meg. A kopasz fiú, akinek a testét csak egy bő klott gatyá fedte, gúnyosan rávigyorgott, miután tetőtől-talpig szemügyre vette a közeledőt. Pali, aki a lócán ült, már ismerte Lacit, mert már volt alkalma vele egy jót verekedni az óvodában és azt is tudta, hogy Laciék éppen most költöztek ide az Alvégről.

– Hallottam, szomszédok leszünk – szólalt meg elsőnek Pali szájbiggyeszve.

– Hát igen – válaszolt Laci kissé félszegen, de azért ő is leült a lócára, hogy besegítsen a lóbálásba, a barátkozás azonban sehogyan sem alakult.

Csendes, kínos percek következtek, majd hirtelen egyszerre őt, a lócán ülőkkel nagyjából egyidős, palikosztümös, egyáltalán nem bizalomgerjesztő kisfiú lépett a színre. Köszönés helyett az egyik száj tátással, a másik vakaródzással, a többiek orrvájással fejezték ki a mondanivalójukat. Lacinak feltűnt, hogy milyen nagy súlyt fektetnek a lábmunka általi érzelmek kifejezésére. Ezek a meztelen talpak ütemesen csapkodták a kőkemény soralja földjét és veszélyt jeleztek. Laci számára a legellenszenvesebbnek a legkisebbik fickó tűnt, aki mint később kiderült, Dugó névre hallgatott, s egyike volt Badaló minden csínytevésre kész fenegyerekének. Vékony lábai, domború hasa és kerekded feje mosolyt csalogatott egy idegen arcára.

Dugó testének súlypontját bal lábáról a jobb lábára helyezte át, s mutatójával megvakarta a kobakját. Ez a mozdulat természetesen azt jelentette, hogy szólni kíván.

– Hát oszt, emmeg ki? – törte meg a csendet édesanyanyelvén, és fejével Laci felé bólintott, majd választ sem várva folytatta:

– Né te má, mi van a lábán!

Laci úgy érezte, elérkezett az a pillanat, amikor le kell szállani a lócáról.

– Mi az, nem tetszik a szandálom? – kérdezte mosolyogva.

A mosollyal pozitív lélektani hatást remélt, de sajnos Dugóban az ellenkezőjét váltotta ki.

– Hajjátok má! – azt mondta a szandára, hogy „szandál” – röhögött fel Dugó, általános derültséget keltve a többiek között.

Most egy másik fiúnak lett viszketős a fejbőre, s íme, a gondos vakarás eredményeképpen egy értelmes magyar mondat született:

– Urason ötözik, meg urason is beszél!

Dugót felháborította, hogy mögéje állt a közvélemény és jogot formált arra, hogy közbe vegye az incidens lefolyásának a menetét.

– Szandál ne! – kiáltott fel, és ráköpött a lábélire.

Laci az ilyen típusú inzultusokat sohasem hagyta szó nélkül, most azonban torkon ragadta a kis vakarcsot. Meglepődve vette tudomásul, hogy nem is olyan egyszerű két vállra fektetni, ahogyan gondolta, mert ez a nagy fejét a nyaka közé húzva olyan volt, mint egy gömbölyű medvebocs. Egy ízben sikerült a nyakát megszorítani a karjával, de mivel hevesen harapott és karmolt, muszáj volt elengedni, így ő kerekedett felül.

A többiek „Adj neki, Dugó!” – kiáltásokkal bíztatták az „urasosság” ellen küzdő társukat. Végül a szurkolótábor megelégedte a hosszúra nyúló eredménytelen viadalt, szétválasztották a feleket, s a döntetlenben állapodtak meg.

Laci tehát átesett a „tűzkeresztségen”, a ruhájára azonban nem lehetett ráismerni. Próbálták a többiek is leporolni, eltüntetni a szakadásokat, de hiába. Szomorúan vette tudomásul, hogy ennek a kellemetlen esetnek csakis ő látja a kárát, mert bizony nagy kár az, ha az ember közeli ismeretséget köt apja suhógó nadrágszíjával!

Balog Kálmán bátya, akit a faluban Vén Bajusznak is hívtak, módos kulák ember volt, mielőtt a szovjetrendszer meg nem fosztotta a vagyonától. Mivel sem nyugdíja, sem egyéb jövedelmi forrása nem volt, a fia tartotta el, aki lovasfogatot hajtott a kolhozban, pedig Eleknek sem volt könnyű nagy családjáról gondoskodni.

Az öreg keserűségét csak a pipa enyhítette kissé, de a jó vörös bor már sokkal jobban. Vén Bajusznak, mint házigazdának, jól fog jönni az a kis lakbér, amit a Laci szüleitől meg fog kapni havonta. Az sem utolsó szempont, hogy így legalább nem lesz egyedül a portán, meg aztán a tanítórúrról és a családjáról mindenki csak jót mondott a faluban.

A sudár fenyőfa melletti öreg gémeskút vödre halk csobbanásával merült meg a kristálytisztá vízben, rúdját fényesre csiszolta a sokéves használat. Kálmán bátya megpödörte jól nevelt fehér magyaros bajuszát és üres vedrével a kúthoz lépett.

– Adjon Isten, tanítóúr – köszönt az éppen indulónak.

– Jó napot kívánok, Balog úr, húzzak magának is egygel!? Tessék adni a vedrét!

Vén Bajusznak felcsillant a szeme, hogy úrnak szólították, jólesett hallani ismét ezt a szót, amellyel már régen nem tisztelte senki.

– Megköszöném – felelte. – Hát osztán meg vannak elégedve a lakással? Ott hátul van egy üres deszka kamora, azt használhatja a tanítónéasszony nyári konyhának.

– Köszönjük! – szólt a tanítóúr. Hát, igen-nagyon is meg vagyunk elégedve. Itt mégis csak van villany, meg aztán sokkal közelebb van az iskola is. Mondja csak, Balog úr, ugye ez a ház már van legalább száz éves?

– Úgy formán! – hangzott a tömör válasz.

– Maga már ebben a házban született?

– Úgy formán!

– Akkor ezt még talán a nagyapja építette – szögezte le a tanítóúr.

– Úgy formán! – szólt Balog úr elégedetten, s mint aki kimerítő választ adott volna a bonyolult kérdésre, elhallgatott.

A tanítóúr kissé furcsállotta ezeket a feleleteket, úgy gondolta, megsértette valamivel az öregot, azért válaszol ilyen kurtán, így aztán merőben más témával próbálkozott.

– A korából ítélve, Balog úr, még Ferenc József idejében volt fiatalember. Volt maga katona?

Vén Bajusz nyelt egyet.

– Vótam, bizony, tanítóúr, még ez semmi, hogy vótam, de ott vótam a tizennégyes háborúban is.

Az öreg ezt a témát ugyancsak kedvelte, s ennek köszönhetően megeredt a nyelve. Ekkor már a tanítóúr két vízzel telt vödret is hiába várta a felesége, mert azok csak nem akartak maguktól bemenni a konyhába.

– Hol harcolt, Balog úr –, ha szabad kérdezni? – érdeklődött a tanítóúr.

Balog úr pipatöltéshez készülődvén a fenyőnek dőlt, s nem rövid szünet után, homlokát ráncolva felkészült a beszélgetésre.

– Én Doberdónál, az Isonzó mentén.

– Úgy tudom, ott súlyos harcok voltak, nemde?

– Még hogy súlyosak! – szívta meg a pipáját Vén Bajusz – Én mondom magának, annyi hőtt embert maga nem látott, amennyit én ott láttam! Megsebesültem, majdnem én is ott maradtam. Olyan pergőtüzet kaptunk a „svarcrózsiktól”, meg a mozsaraktól, hogy az öt zászlóaljából csak egy maradt. Hegyes vidék vót. A lóval húzták felfelé az ágyukat, az öszvérek meg a hátukon a muníciót.

Azoknak olyan filek vót, mint a lúnak. Úgy mentünk feljebb-feljebb a terpetinen az éghajlatba. De hát ott fent meg olyan gázt küldtek ránk az olaszok, hogy úgy köhögünk tüle, mint a gethes kutyák.

A tanítóúrnak erősen nevezhetnékje támadt, de mivel ezt hangtalan indiánul tette, csak a szemgolyói forgása árulkodott arról, hogy belső szerveit kellemes hatások érik. Végül is, a parasztember és az értelmiségi beszélgetése hosszára és jóízűre sikeredett. A vizet azonban ugyancsak várták már odabent, így be kellett fejezni a beszélgetést. Ezek a kútmelléki beszélgetések gyakoriakká váltak és Balog úr örömmel állapította meg, hogy talált valakit, aki meghallgatja és megérti gondjait, aki osztja véleményét és úgy tiszteli őt, ahogyan azt ő szereti.

Kora reggel különös hangok, zajok ütötték meg Laci fülét. Kinézett az ablakon és csodát látott. Az utca és a széles sorolja tele volt disznókkal. Hirtelen azt gondolta, csak álmodik, de hát ez valóság volt, sok-sok sertés menetelt az alvégi legelő felé, nagy porfelhőt hagyva maguk után. A nagy lógó hasú kocák röhögtek, a virgonc malacok és süldők visítózva taszigálták egymást. Nagyon mulatságos látvány volt ez a huncut és vidám társaság. A disznó kondát peckes léptekkel kísérte a büszke kondás, Cigány Kálmán, aki hosszú korbácsával tanította mórésre az elbitangolni készülő jószágot, ökörszarv tülkéből pedig olyan fülbemászó trillákat varázsolt elő, hogy nem hiába mondták az emberek: „ettű még a hót is feltámad!”

Amikor Kálmán disznóindulója már csak távolról hallatszott, Laci mosakodni indult volna, de muszáj volt későbbre halasztani a tisztálkodást, mert máris friss fűre vágyó, éhesen bőgő marhacsorda tartott utcai bemutatót. Kifutva a ház elé, megfigyelte, hogyan hajtják kifelé minden udvarról a teheneket és a növendékállatokat a gazdák, s hogyan bővül, sokasodik a marhák serege. Paliék is kiengedték a szomszédból a tarka Rózsit, hogyha mielőtt leszáll az este, feszes tőggyl hazatérve dicsekedhessen: így kell a fűből tejet csinálni! Dezső bátyja, gúnynevén Ződ Gyep, nagyokat csördülő korbácsa és két bozontos kutyája igyekezett friss iramot diktálni az álmos teheneknek.

Érdemes volt még tovább maradni, mert most következett a harmadik felvonás. A mekegő kecskenyáját egy szegény szellemi fogyatékos, gúnyneve szerint Nyálás Béla terelgette, s hangos „ú, ú, ú” vezényszavaival olyan hatással volt az állatokra, hogy azok ijedtükben feltűnő gyorsasággal igyekeztek megszabadulni kecskebogyoíktól. A sorolját ezek után természetesen takarítani kellett a sokféle állati ürüléktől. Jobbról is, balról is kisajtók nyílottak, s rajtuk keresztül seprővel felszerelt idősek és gyerekek léptek ki. Pali hosszú vesszőseprűjével nagyokat kanyarítva, mintha kaszálna, vágta a „rendet”. Kálmán bátyja is komótosan hozzálátott a tisztogatáshoz, majd gondolt egyet, s a Laci kezébe adta a seprűt.

– Szokjál hozzá a munkához – mondta –, mert rend a lelke mindennek, falun ez így szokás, la!

Laci mint különlegességet megfigyelte, hogy mint az öregasszonyok, úgy az idősebb férfiak is kék kötényt hordanak a derekukon. Ezt németesen „surc”-

nak hívták. Mi sem volt természetesebb, mint az, hogy már a reggeli, vagyis a „früstkötök” előtt a surc felöltésével kezdődött a nap.

A látottak örök élményként vonultak be Laci életébe. Először életében látott ilyen nagyszámú állatot, s ez az élmény egészen felvillanyozta. Úgy érezte magát, hogy a mai naptól kezdve mintha nyitottabb szemmel látná a világot, s meg volt róla győződve, hogy ez még csak a kezdet. Bízva a folytatásban, olyan megállapításra jutott, hogy a jó kezdetnek nem szabad gátat vetni, tehát kalandra fel, itt az ideje megismerkedni a környezettel. A felderítetlen környezetet egyelőre a kert jelentette, így hát merészen azt vette célba.

A házigazdának széles, hosszú udvara volt, de a kertje többszöröse volt ennek, úgyhogy mindent együttvéve, majdnem egy futballpálya nagyságú területet tett ki a porta. Kálmán bátyja a kukoricáját kapálgatta, amikor Laci az ösvényen elsomfordált mellette. Nem akarta, hogy az öreg észrevegye, mert az is tervbe volt véve, hogy senki ne tudja meg, hol jár, csak mindent titokban, ez csak így izgalmas. Pedig tévedett! Vén Bajusznak hátul is volt szeme és most, mint gyanakvó mezei nyúl, pislogott a fiú után. Volt rá oka. Úgy ismerte már az ilyen kis csibészek természetét, mint a tenyerét. Csak rossz tapasztalatai voltak velük kapcsolatban, s gyakran hajtogatta is: „olyan ez a mai pulya, mint a tifusz”.

Amikor elhagyta a zöldségeskertet, Laci egy olyan helyen találta magát, amely nem kevés meglepetést okozott számára. Körbe fordult és önkéntelenül az jutott az eszébe, vajon ilyen lehet a mennyország? Ez volt a tavaszi gyümölcsösökert. Látott már hasonlót valahol és nem egyszer, de itt, ahol a kerítések nem választották el egymástól a szomszédok kertjeit, s így ez egyben egy mesés virágos erdő benyomását keltette, olyan felemelő érzéseket támasztott a lelkében, amelyeket eddig még sohasem érzett. Szemei szinte mindent egyszerre szerettek volna felmérni, lefotózni, de ettől a lehetetlentől szorongást, sőt félelmet érzett. A fák a virágaikban pompáztak, az élénkzöld fűszőnyeget mintha lelakkozták volna, sziporkázva verte vissza a reggeli napfény sugarait. Ez az élő szőnyeg, tarka-barka mezei és gyomvirágok ezreivel volt hímezve, fölötte sokszínű lepkék, méhek és egyéb rovarok nyüzsgöttek szorgalmasan az élelemért. Énekes madarak röpdöstek itt is, ott is fészkeik körül, a langyos légáramlat dúsa ontotta a virágok és fűvek kellemes illatát. Rigófüty, kakukkszó és fakopáncs kattogása szolgáltatta felváltva az ideillő muzsikát.

Laci nem tudta, mennyi idő telt el, amíg álmélkodott, de azt érezte, mintha egy ismeretlen világból tért volna vissza a valóságba. Most ebben a valóságban olyan különös gondolatok motoszkáltak a fejében, amelyeket saját maga előtt is szégyellt. Például az ütött szöveget a fejébe, vajon a más emberek szemei is ugyanúgy érzékelik ezeket a csodálatos színeket, ahogyan ő? Vajon a kéket és a zöldet is éppen olyannak látják, ahogyan ő? Ebben a pillanatban szeretne volna, ha áll mellette valaki, akitől megkérdezhetné, akivel megoszthatná gondolatait.

A következő pillanatban, már egészen más kötötte le a figyelmét. Milyen szép ez a körtefa, amelyik itt áll, és milyen vonzó az a vízszintes ág ott fönt, szép, egyenes, még csak levél sincs rajta! Elmosolyodott és már el is döntötte, hogy ragyogó ötletét azonnal meg is valósítja. A ruhaszárító kötelet egyszerű volt leoldani az udvarról, s felkötözni a vén körtefa kiálló ágára sem okozott Lacinak problémát, hiszen ő famászásban zseni volt. Ilyen környezetben hintázni jó ízlésre vall, egyedi ötlet, s büszke is volt magára tulajdonképpen, hogy a hinta úgy sikerült, ahogyan eltervezte. Alig várta már a percet, amikor fáradtságának gyümölcsét beszedheti. A főpróba azonban nem hozott azonnali sikert sőt, katasztrofális volt, mert a száraz ág nagy reccsenéssel letörött a súlya alatt. A baj nem jár egyedül, és ahol még eddig Laci járt, a baj, sajnos, mindenfele elkísérte őt. Most is hűséges volt hozzá, mert a karvastagságú száraz ág pontosan a végével landolt a mester fején. Magasztos csend következett. Laci hanyatt feküdt a fűben, sötétzöldnek látta a kék eget, amelyen csillagok gyülekeztek. Mellette egy pár csizma állott, fölötte egy surc, a többi pedig Vén Bajuszban folytatódott. Az öreg megtapogatta a dió nagyságú púpot a fiú fején, amely vérzett is, majd dörmögő hangján megszólalt:

– Te fijo, te, hát szabad ilyet csinálni, he? Most má osztán köpjél hármat, mert tök nől a fejedbe!

Laci ettől aztán ijedtében rögtön magához tért, köpött is: nem hármat, hanem hetet, biztos, ami biztos. Kálmán bátyja felnézett a fára és megjegyezte:

– Látod-é – minden rosszban van valami jó, mert ezt az ágat már régen le akartam firészelni, de má szédülök a rétoján. Most má ez is megvón!

Lacinak az ijedtségtől és a szégyentől semmilyen hozzáfűzönivaló nem jutott eszébe, csak az, hogy az elcsent kötelet vissza kell csempészni, nehogy az úgy bonyolódjon. Az öregember pedig a képzeletbeli feketekönyvébe feljegyezte a Laci nevét is, a lingár kölykök listáján lévő „megfigyelendő” rubrikába. A pórul járt hintamester elmenőben még hallotta az öreg hangját:

– Osztán hát ezt a leckét el ne felejtsd, amíg élel!

A fiú úgy feltupírozta a haját, hogy a fájdalmas púpot otthon senki se vegye észre, s az ebédnél már a falu térképén, a számára még felderítésre váró következő fehér folt felszámolásának a lehetőségét fontolgatta.

Folytatjuk